Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Annika Sippola

Lausunto

4.6.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Talousvaliokunta

Asiantuntijalausuntopyyntönne UJ 12/2024vp - U21/2023 - Lisälausunto

Asiantuntijalausunto valtioneuvoston U-jatkokirjelmään eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien ja asetuksen muuttamiseksi pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyn kehittämisestä

Kiitän mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston jatkokirjelmästä, joka käsittelee neuvoston puheenjohtajamaa Belgian kompromissiehdotusta komission ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien ja asetuksen muuttamiseksi pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyn kehittämiseksi. Esitän asiantuntijalausuntona lausunnon SP/2024/301 / 28.5.2024 jatkoksi ehdotettujen säännösten vaikutuksista erilaisissa kriisitilanteissa seuraavaa.

Kriisinratkaisu- ja talletussuojalainsäädännön muutoksilla pyritään tehostamaan toimintaa erityisesti niissä tilanteissa, joissa kriisiin on ajautunut pieni tai keskisuuri pankki. Kriisinratkaisumenettelyjen käyttöä halutaan laajentaa aiempaa suurempaan joukkoon pankkeja, koska maksukyvyttömyysmenettely ei välttämättä ole aina rahoitusvakauden näkökulmasta tehokkain tapa hoitaa pankkien ongelmia. Myös tallettajien kannalta voi joissain tilanteissa esimerkiksi olla järkevämpää, että heidän talletuksensa siirretään toimintansa lopettavasta pankista toiseen pankkiin, kuin että ne maksetaan takaisin tallettajille. Näin ollen pienten ja keskisuurten pankkien osalta muutokset tuovat lisää joustavuutta kriisinratkaisumenettelyihin.

Isommat pankit ovat puolestaan jo tällä hetkellä pääsääntöisesti kriisinratkaisumenettelyjen piirissä. Kriisinratkaisumenettely määritellään jo nyt kriisinratkaisustrategiaksi pankeille, joilla katsotaan olevan sellaisia kriittisiä toimintoja ja niin merkittävä asema yhteiskunnassa, että niiden osalta konkurssimenettely ei tule kysymykseen siitä seuraavien negatiivisten rahoitusvakausvaikutusten takia. Isompien pankkien osalta esitetyt muutokset eivät siten aiheuttaisi vaikutuksia kriisitilanteessa suoritettavien toimenpiteiden osalta.

Annika Sippola

4.6.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Vaikka suunnitellut muutokset kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyyn ovat askel oikeaan suuntaan, on tärkeää huomata, ettei pankkiunioni ole esitettyjen muutosten toimeenpanon jälkeenkään valmis, vaan työtä on jatkettava. Ehdotetut muutokset tehostavat yksittäisen pankin kriisitilanteen käsittelyä, mutta ne eivät anna työkaluja systeemisen kriisin hallintaan. Rahoitusmarkkinakriisit kuitenkin rajoittuvat harvoin vain yhteen pankkiin. Mm. toissa talven tapahtumat USA:ssa näyttivät, miten nopeasti ongelmat voivat levitä yhdestä pankista useampaa pankkia koskettaviksi ja koko rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavaksi kriisiksi. EU-viranomaisilla tulisi olla riittävät resurssit ja työkalut järjestelmänlaajuisten kriisien hallitsemiseksi.

Lisäksi pankkiunionin kolmas pilari eli yhteinen talletussuoja (European Deposit Insurance Scheme, EDIS) puuttuu edelleen. Kriisinratkaisu- ja talletussuojalainsäädäntöön nyt tehtävien muutosten valmistumisen jälkeen pitäisi nopeasti siirtyä edistämään yhteisen talletussuojajärjestelmän valmistelua. Viimeistelyn esteenä yli vuosikymmenen olleet järjestämättömät lainat on pitkälti saatu purettua eurooppalaisten pankkien taseista. Pankkiunionin viimeistely on tärkeää luottamuksen vahvistamiseksi eurooppalaiseen pankkijärjestelmään.